

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

Kredsen af støtteberettigede.

Noget væsentligt i den nye lovgivning var i øvrigt, at der skabtes en helhedsordning for statens ydelser til skabende kunstnere ud fra den opfattelse, at problemerne for disse kunstnere kan behandles efter samme hovedretningslinier. 1964-loven omfattede *den bildende kunst, den litterære kunst og tonekunsten*, der er de centrale og primære områder inden for kunstfrembringelsen. Motiveringen for denne begrænsning var at give en så klar definition af lovens område, som det var muligt, at inddrage de største grupper af skabende kunstnere under dens område og fastlægge fondets virksomhedsområde på en sådan måde, at man uden at skabe et for omfattende og kompliceret administrationsapparat kunne gennemføre som princip, at kunstkyndige på de enkelte områder selv administrerer fondets midler.

Ved lovrevisningen i 1969 blev fondets virksomhedsområde udvidet med *kunsthåndværket* og den *kunstneriske formgivning*, som har nær tilknytning til den bildende kunst. Endvidere blev der gennemført en bestemmelse om, at også *andre former for kunstnerisk skaben, som bør sidestilles med de allerede nævnte kunstneriske udtryksformer*, og som ikke omfattes af særlig lovgivning, kunne opnå støtte gennem Statens Kunstfond, og der blev afsat et mindre beløb til disse aktiviteter.

Fondets støtteformer.

I korte træk er lovens støttemuligheder følgende:

- 1) 3-årige stipendier af passende størrelse til unge talentfulde kunstnere, så uomtvistelige talenter kan udvikles og modnes under gunstige betingelser.
- 2) Engangsstipendier af variabel størrelse efter konkret behov til mere modne kunstnere, bestemt som hjælp til opretholdelse af deres kunstneriske produktion.
- 3) Offentlige indkøb af kunst og finansiering af udsmykningsopgaver ved offentlige eller for offentligheden tilgængelige bygninger og anlæg.
- 4) Andre foranstaltninger, der er egnede til at opfylde fondets formål, herunder støtteordninger til fremme af offentliggørelse eller offentlig fremførelse af forfatteres og komponisters arbejder.
- 5) Støtte til efterladte efter skabende kunstnere.

I sammenhæng med disse ordninger må imidlertid ses den støtte, der på de årlige finanslove bevilges til kunstnere i form af livsvarige hædersgaver og faste årlige statsydelser, idet støtteordningerne i loven om Statens Kunstfond bygger på den forudsætning, at der eksisterer disse faste ydelser.

Ideen bag de 3-årige *arbejdslegater* har været at skabe mulighed for, at kunstneren i en periode kan leve uden at behøve at skaffe sig indtægter, så et uomtvisteligt talent kan udvikles og modnes i ro. Oprindeligt, dvs. i 1964, var disse legater på 20.000 kr. årligt, mens de i dag uddeles med omkring 40.000 kr. årligt. Stipendierne er således ikke steget i takt med den almindelige løn- og prisudvikling i landet. I givet fald skulle ydelserne i dag ligge på mellem 50.000 og 60.000 kr., hvilket beløb det af bevillingsmæssige grunde ikke har været muligt at forhøje ydelserne til. Der uddeles nu omkring 3 af disse stipendier årligt inden for hver gruppe, dog kun 2 inden for tonekunsten, mod oprindeligt henholdsvis 10 og 5.

Erfaringer fra fondets arbejde viser, at de 3-årige stipendier altid har været meget eftertragtet af kunstnerne. Før gennemførelse af kildeskattesystemet medførte udløbet af et 3-årigt stipendium ofte økonomiske problemer for kunstnerne, men dette problem er nu løst. Da det imidlertid fortsat kan være vanskeligt for kunstnerne det fjerde år at være reelt uden økonomisk støtte, yder fondet dette år så vidt muligt et mindre arbejdslegat. For 3-4 år siden henvendte fondet sig til alle tidligere og nuværende 3-årige stipendiater for at få et indtryk af disse legaters værdi. Fondet modtog svar fra alle stipendiaterne, og det viste sig, at det for de fleste havde haft stor betydning for deres kunstneriske virksomhed, selv om nogle samtidig gav udtryk for, at det også havde været et pres at modtage en så stor påskønnelse. Når fondets udvalg vurderer listen over tidligere 3-årige stipendiater, viser det sig, at disse kunstnere i legatperioden har gennemgået en markant kunstnerisk udvikling.

Engangsydelserne af variabel størrelse tildeles i tilfælde, hvor en kunstners øjeblikkelige situation nødvendiggør økonomisk støtte til afhjælpning af konkrete behov, som er en forudsætning for opretholdelsen af den kunstneriske virksomhed. Disse ydelser, der også omfatter rejse- og studiestipendier, uddeles for tiden i portioner à 5.000-25.000 kr.

Inden for det billedkunstneriske område og